

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(vypracovává oponent práce)

Student/ka:	Oppová Daniela
Studijní program:	Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	Učitelství pro 1. Stupeň základní školy
Téma diplomové práce:	Hudebně výchovné náměty při vánoční besídce na 1. stupni
Vedoucí práce:	Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.
Oponent práce:	Mgr. et Mgr. Ing. Veronika Růžičková, Ph.D.
Akademický rok:	2020/2021

Koncepce práce a její struktura:

Autorka v úvodní části představuje svůj vztah k hudbě a zvolenému tématu. Za cíl diplomové práce si stanovuje prostudování dostupné literatury, vytvoření návrhu scénáře vánoční besídky, její realizaci a reflexi. Tento úkol rozvrhla do sedmi kapitol, které zpracovala na šedesáti třech stranách. Teoretická část obsahuje šest kapitol, praktická jednu kapitolu. Některé kapitoly jsou členěny pouze na podkapitoly, jiné jsou dále strukturovány pomocí dalších podřazených podkapitol, praktická část má strukturu o čtyřech úrovních. Toto členění je poněkud disproporční. Podkapitoly 7.4 Realizace vánoční besídky a reflexe a 7.6 Realizace vánoční besídky jsou téměř totožné a obsahují, stejně jako podkapitola 7.5, pouze několik vět. Koncepce a strukturování práce nejsou příliš přehledné.

Obsahová stránka:

Studentka se v první kapitole věnuje problematice mimotřídní a mimoškolní hudební činnosti. V této části postrádám uvedení tématu práce do kontextu oboru a definici základních pojmů, popř. vysvětlení vztahů mezi těmito pojmy. Druhá kapitola se zabývá kreativitou v hudební výchově a osobností učitele, není zcela zřejmé, jak tento text souvisí s tématem.

Třetí kapitola má název Hudební charakteristika dětí mladšího školního věku, kromě vysvětlení hudebně psychologických pojmů (hudebnost – vlohy – schopnosti – dovednosti) se zabývá i rozdělením hudebních činností.

Následuje kapitola čtvrtá Využití Orffova instrumentáře v mimotřídní hudební výchově – zde je nejasné užívání pojmů a jejich nadřazenost či podřazenost. První kapitola např. řeší mimotřídní činnost, čtvrtá o stejném procesu hovoří jako o mimotřídní hudební výchově.

Orffův instrumentár je ve čtvrté kapitole dělen na Orffovy nástroje a na jiné nástroje – pro toto dělení na podkapitoly by byl vhodnější název nadřazené kapitoly v obecnější rovině – např. Nástroje vhodné na vánoční besídku. Kapitoly 5 a 6 (Hudebně výchovné náměty při přípravě vánočních besídek a Uplatnění mezipředmětových vztahů) jsou velmi krátké, bylo by vhodnější jejich obsah zakomponovat do větších celků.

V žádné z teoreticky zaměřených kapitol není uveden metodický návod pro naplánování besídky. Dále se objevuje problém se strukturováním pojmů, rozpoznáním nadřazených kategorií nebo rovnocenného pojmenování – např. s. 29 „trubice nebo trubky“ (jsou ve skutečnosti jedno a totéž). Jinde se objevují věcné chyby – s. 13 „pojem tvořivost není dosud ustálený“ – tento pojem je součástí Pedagogického slovníku, s. 22 „poslech hudby je nejčastějším sdělovacím prostředkem“, s. 24 „drhlo není příliš známý nástroj“ (je to běžně užívaný nástroj), s. 25 „jednotlivé tóny jsou fyzicky oddělitelné“ (jedná se o oddělené nástroje), s. 14 „velkým přínosem je také jeho otevřenost k netradičním hudebním projevům, jako je improvizace, hra na hudební nástroje, pohybové činnosti spjaté s hudbou“ (to jsou činnosti zařazované do hodin hudební výchovy podle RVP, nelze je považovat za netradiční hudební projevy), s. 48 – „blížíme se k Vánocům“ (spíše „už se blíží Vánoce“); s. 52 „rozvoj sluchového poslechu“... podobná vyjádření se objevují v průběhu celé práce.

Jednotlivé kapitoly teoretické části přispívají pouze částečně k plnění cílů a řešení vytčeného úkolu.

Praktická část obsahuje pouze jednu kapitolu, což vytváří asymetrii k předchozím šesti kapitolám teoretickým. Prakticky zaměřená kapitola 7 má velmi podrobně členěný obsah, ale celkem nelogicky se v ní objevuje teoreticky zaměřená podkapitola Pojetí vánoční besídky v souladu s RVP ZV.

Je třeba vyzdvihnout, že praktická část (poslední kapitola) je pravidelně strukturována, každé číslo scénáře obsahuje konkrétní cíle, popis činnosti, text básničky nebo noty, které jsou v příloze rozepsány do partitury obsahující rytmické nástroje. Dále je program vybaven scénickými poznámkami a jmény aktérů sólových výstupů. Jedinou komplikací je výskyt tónu malé *a* v koledě Půjdeme spolu do Betléma. Až ve scénáři se objevuje metodická poznámka o vhodnosti střídání písniček s různými tempy (s. 46).

Tato prakticky zaměřená kapitola je zdařilejší částí práce.

Jazyková stránka:

Práci by prospělo používání odborné terminologie a užívání odborného funkčního stylu. Na s. 11 chybí ve větě sloveso „pokud má učitel... motivaci, není pro něj problém do třídních vystoupení všechny žáky; s. 21 „tato motivace je nedílnou součástí v mimoškolních aktivitách“ – správně má být součástí *čeho* – mimoškolních aktivit; s. 24 „zařadil bychom“ (má být *zařadili*); s. 25 a 54 Boomwhackers (správně s malým *b boomwhackers*); s. 27 „koledy natolik hodně zlidověly“ (stačí *koledy zlidověly* nebo *koledy natolik zlidověly*); název podkapitoly 7.1 by bylo zapotřebí přeformulovat; protože název „Hlavní cíl a záměr námětu“ vede k nepochopení autorčiných myšlenek atd.

Kvalitu diplomové práce by pozdvihla vyšší úroveň jazykového projevu v oblasti gramatiky i stylistiky.

Formální stránka:

U parafrází nejsou vždy uvedeny strany zdrojových publikací, číslování příloh není provedeno předepsaným způsobem. Přílohy obsahují noty i kvalitně vypracovanou barevnou tabulaturu pro boomwhackers. Oceňuji autorčin zápis partitur v Musescore.

Formální stránka práce se v detailech odchyluje od ideálního provedení.

Hodnocení:

Hlavní závadou je nelogická výstavba práce a zejména absence obecných pravidel, podle kterých je třeba besídky koncipovat. Doporučuji seznámit se s publikací E. Jenčková: Štědrý večer nastal (příslušný text se nachází na s. 3) a E. Jenčková: Zpíváme mamince 2. díl (s. 6-7).

U obhajoby prosím zodpovězte tyto dotazy:

Jak můžete využít dětskou hudební tvořivost v souvislosti s vaším tématem?

Podle jakých dramaturgických zásad budete besídku připravovat?

Navrhuji známku **neprospěla**.

V Plzni dne 5. 6. 2021

.....